

КЛАСИФІКАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

*Сабліна А. С., студентка
Науковий керівник: Берест М. М., к.е.н., доцент
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

Сучасна економічна ситуація в Україні характеризується високим рівнем нестабільності, значними негативними коливаннями основних макроекономічних показників, наявністю кризових явищ різного ступеню глибини та складності тощо. Все це супроводжується нестабільністю банківської системи, що приводить до погіршення фінансового стану банківських установ, зокрема, до порушення їх фінансової стійкості та надійності. Так, результатом зниження фінансової стійкості банків є спад ділової та інвестиційної активності суб'єктів господарювання та корпорацій, зниження рівня притоку іноземного капіталу, падіння купівельної спроможності населення, скорочення рівня споживання та виробництва в економіці в цілому. Саме тому дослідження проблематики, пов'язаної з забезпеченням достатнього рівня фінансової стійкості банків, уявляється актуальним.

Метою дослідження є розгляд та узагальнення класифікаційних аспектів фінансової стійкості банківської установи.

Під фінансовою стійкістю банку слід розуміти такий стан фінансових ресурсів фінансово-кредитної установи, їх розподіл та використання, який забезпечує розвиток діяльності банку, на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику [1]. Оскільки дана економічна категорія характеризується комплексністю та багатоаспектністю, то в сучасних дослідженнях авторами виділяються різноманітні її види. Аналіз та узагальнення літературних джерел [1] дозволили скласти наступну класифікацію видів фінансової стійкості банку (рис. 1). Розглянемо виділені види фінансової стійкості більш детально.

Так, за характером прояву можна виділити економічну складову фінансової стійкості, яка визначається взаємовідносинами, що формуються з акціонерами, споживачами банківських послуг, іншими банківськими установами, політичну складову, яка проявляється у дотриманні законодавчих і нормативних актів, віддаленості від

політичних організацій, спроможності протистояти політичному тиску, який несумісний з цілями банку і його задачами як економічного суб'єкта та моральну складову, яка передбачає, що банк дотримується тих засад, уявлень, принципів, що прийняті суспільством.

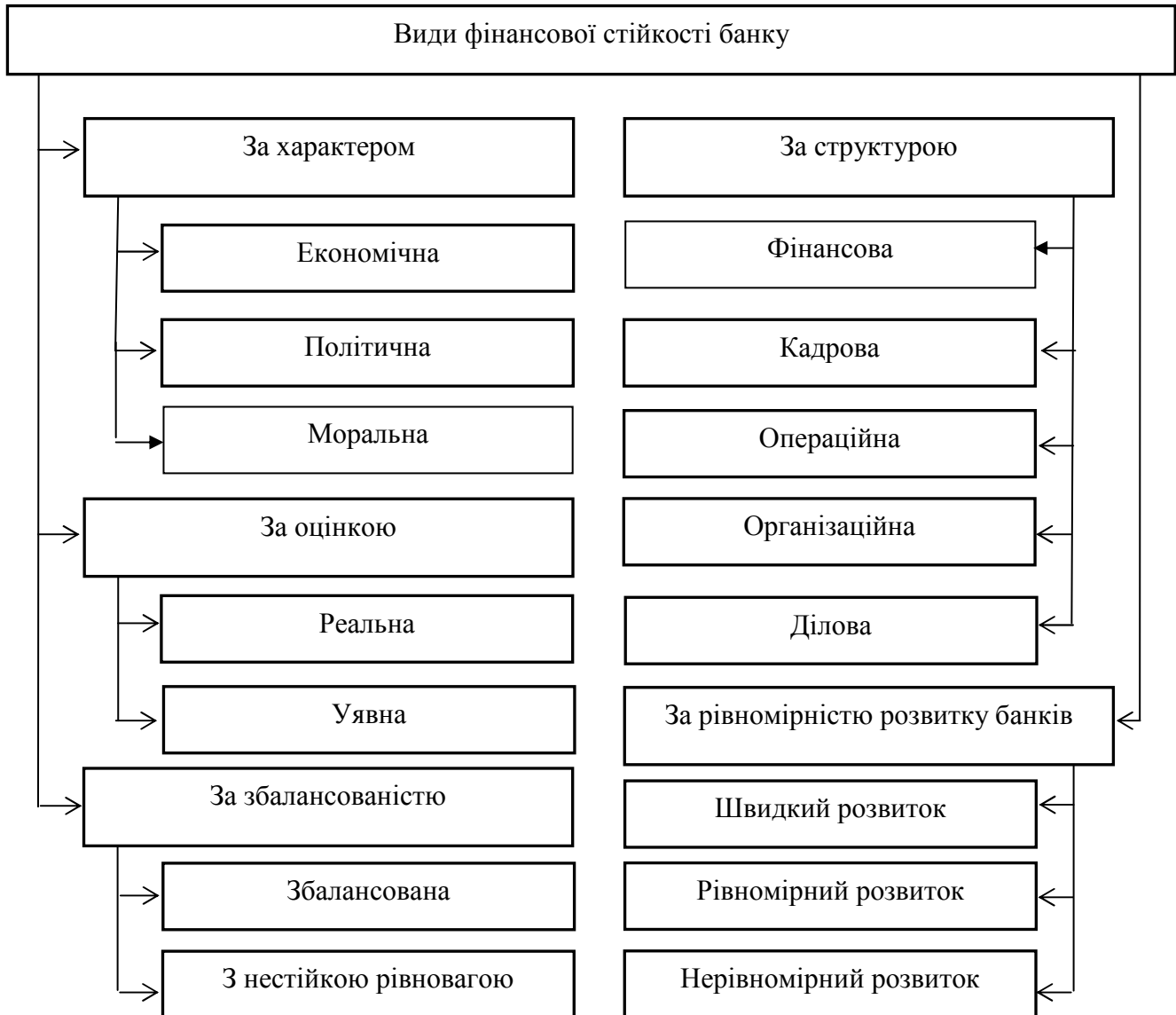


Рисунок 1 – Класифікація видів стійкості банків

Необхідність проведення загальної оцінки потребує поділу фінансової стійкості на реальну (тобто таку, що демонструє безумовне виконання поставлених банком цілей і задач) та уявну (що показує формальний розвиток банківської установи).

За характером збалансування виділяють збалансований стан - коли окремі блоки банківської установи, що знаходяться у рівноважному стані, відповідають один одному за якістю, ступенем розвиненості, адекватністю вимогам ринкової економіки, та нестійку

рівновагу – представляє незбалансованість активів та пасивів за термінами і обсягами, що може призвести до втрати стійкості окремо взятого банку.

Відповідно до структурних складових виділяють безпосередньо фінансову, кадрову, операційну, організаційну і ділову види стійкості. Так, фінансова складова характеризує підсумки діяльності банку, його ресурси, капітал, доходи та витрати, прибуток і збиток, а також грошові фонди. Організаційна визначає стан структури апарату управління у банку, адекватний його цілям і задачам. Кадрова представляє професійну підготовку спеціалістів, які мають навички використання сучасних банківських технологій. Операційна характеризує стан надання банківських послуг і проведення операцій, адекватних потребам ринку. Ділова стійкість відображає ступінь виконання поставлених цілей та задач.

Досить важливою характеристикою з погляду забезпечення рівня фінансової стійкості у мінливому середовищі є рівномірність розвитку банку. У даному розрізі виділяють стійкість при постійно зростаючих масштабах діяльності банку, його активів, зростанні рентабельності (швидкий розвиток), стійкість при незмінних, стабільних параметрах (рівномірний розвиток), стійкість при обсягах банківських операцій, що знижуються (нерівномірний розвиток) [2].

Таким чином, урахування класифікаційних аспектів фінансової стійкості банку дозволяє обґрунтовувати та розробляти ефективні управлінські рішення щодо забезпечення та підтримки достатнього її рівня для конкретної банківської установи.

Література.

1. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності: Підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А. М. Герасимовича. — К.: КНЕУ, 2004. — 599 с
2. Вольська С. П. Фінансова стійкість банку та механізми її забезпечення: автореф. дис. канд. екон. наук / С. П. Вольська — Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. — К., 2011. — 19 с.
3. Зверяков М.І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М.І. Зверяков, В.В. Коваленко, О.С. Сергеева. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2014. – с.